

Anvendelse af stikpropper på apparater

I alle de af Stærkstrømsbekendtgørelsens afsnit, der gælder for forskellige typer apparater, er der indført særlige danske bestemmelser om, hvilke stikpropper der må/skal anvendes til de pågældende apparater. Idet de nævnte afsnit er udarbejdet på forskellige tidspunkter, er bestemmelserne vedrørende stikpropper ikke helt ensartede. Især opstår der tvivl om reglerne for jordforbindelse af apparater af klasse I i de afsnit, der refererer til afsnit 10 (Ekstrabeskyttelse i installationer), som ikke mere er gældende.

ELRÅD-meddelelse/Installationer nr. 3/98 giver nogle overgangsregler om ekstra-beskyttelse af installationer og brugsgenstande, men disse regler er ikke udtømmende for materiel, når det leveres fra fabrikanter eller andre leverandører.

I det følgende gives derfor en oversigt over de stikpropper, der kan eller skal anvendes i forskellige tilfælde. Der henvises til

Afsnit 107-2-D1	Stikpropper og stikkontakter til brug i boliger o.l.
EN 50 075	Flat non-rewirable two-pole plugs, 2.5 A 250 V, with cord, for the connection of class II-equipment for household and similar purposes
EN 60 309-2	Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes (tidligere afsnit 117/CEE 17)

1 Apparater med højst 13 A mærkestrøm

I bestemmelserne for apparater er der angivet en grænse ved 10 A mærkestrøm for apparater med almindelige 250 V stikpropper. Denne grænse forhøjes til 13 A ved anvendelse af stikpropper med 13 eller 10/16 A mærkestrøm efter afsnit 107-2-D1 (som ændret 1. april 1998).

1.1 Apparater af klasse I

Som hovedregel er en række forskellige stikpropper tilladt for apparater af klasse I:

Afsnit 107-2-D1	normblad DK 2-1a*	Trebenet 10 eller 13 A dansk stikprop (med jord)
	normblad DK 2-5a*	Trebenet 10 eller 13 A dansk EDB-stikprop (med jord)
	normblad DKA 2-1a	Rund 10 A dansk stikprop (uden jord)
	normblad DKA 2-1b	Flad 10 A dansk stikprop (uden jord)
	normblad C 1b	Rund 10/16 A europæisk stikprop (uden jord)

normblad C 2b	10/16 A europæisk stikprop med jord (såkaldt Schukostikprop)
normblad C 3b	10/16 A europæisk stikprop med jord (fransk-belgisk system)
normblad C 4	10/16 A europæisk stikprop med jord (kombineret fransk-belgisk og Schuko)

Den trebenede danske stikprop (markeret med *) skal anvendes på apparater, som har en stikkontakt (med jord) til strømforsyning af andet materiel, og i enkelte andre tilfælde som nævnt i det følgende.

Elektromedicinsk udstyr (afsnit 135-1)	Krav om trebenet stikprop. Ældre type trebenet stikprop med fladt faseben er tilladt.
Beskyttelsestransformere og sikkerhedstransformere (afsnit 145)	Ingen krav for normaltætte transformere Krav om trebenet stikprop for højere kapslingsklasser.

1.2 Apparater af klasse II

Apparater af klasse II hverken må eller skal jordforbindes. Følgende stikpropper kan valgfrit anvendes, kun afhængigt af mærkestrømmen (og højst 13 A):

Afsnit 107-2-D1	normblad DKA 2-1a	Rund 10 A dansk stikprop (uden jord)
	normblad DKA 2-1b	Flad 10 A dansk stikprop (uden jord)
	normblad C 1b	Rund 10/16 A europæisk stikprop (uden jord)
	normblad C 5	Fuld kontur eller flad 2,5 A europæisk stikprop for apparater af klasse II
	normblad C 6	Fuld kontur 10/16 A europæisk stikprop for apparater af klasse II
EN 50 075	normblad I	Flad 2,5 A europæisk stikprop for apparater af klasse II (i store træk identisk med C 5, flad)

2 Apparater med over 13 A mærkestrøm

Apparater med over 13 A mærkestrøm må ikke forsynes fra almindelige boligstikkontakter, og apparaternes stikpropper skal derfor være enten den danske flerfasede stikprop efter afsnit 107-2-D1, normblad DK 6-1a, eller en »industristikprop« efter EN 60 309-2, normblad 2-II eller 2-IV. Disse stikpropper findes kun i udgaver med jord og kan således bruges til apparater af både klasse I og II. For sidstnævnte forbindes jordkontakten ikke.

Opmærksomheden skal henledes på, at visse andre landes boligstikkontakter har 16 A mærkestrøm, f.eks. Schuko-systemet. For importerede apparater med et

strømforsyning på mellem 13 og 16 A skal man således være opmærksom på, at de ikke må leveres til brug i Danmark med nogen af de under pkt. 1.1 og 1.2 nævnte stikpropper.

3 Sammenhæng med installationsbestemmelserne

I Stærkstrømsbekendtgørelsen, Elektriske installationer, er der i 413.1.1.2 som en hovedregel krav om, at materiel af klasse I skal jordforbindes, og i 701.471.2 er der givet en undtagelse fra dette krav for transportable brugsgenstande anvendt i boliger, forudsat at tilslutningsstedet er omfattet af HPFI-beskyttelse.

I ELRÅD-meddelelse/Installationer nr. 3/98 er der desuden angivet nogle overgangsbestemmelser og regler for visse kategorier af apparater.

4 Særlige regler for visse brugssteder

Reglerne ovenfor under pkt. 1 til 3 gælder i almindelighed for levering af nye apparater, hvor det endelige brugssted ikke er kendt af leverandøren.

Specielt for apparater med stikprop af type C 2b, 3b eller C 4, som er beregnet til at give jordforbindelse i stikkontakter efter udenlandske systemer, og ikke kan gøre det i danske stikkontakter, kan det for brugeren af apparaterne på visse brugssteder give problemer med lovlig anvendelse efter installationsbestemmelserne. For eksempel vil en udendørs projektør med stikprop af type C 4 lovligt kunne anvendes ved boliger, men den vil ikke være lovlig at anvende på en byggeplads, hvor jordforbindelse er krævet, og en dansk trebenet stikprop (DK 2-1a) derfor skal bruges.

Det kræves derfor, at leverandører af materiel til anvendelse på steder, hvor det på forhånd vides, at det skal jordforbindes, leverer materiellet med den danske trebenede stikprop.